एष तत्रैव गच्छामि यत्र तिष्ठत्यसौ द्विजः । सर्व्वथा चोक्तवान् वाक्यं स कृतार्थः प्रयास्यति ।
इति श्रीमहाभारते शान्तिपर्व्वणि मोक्षधर्म्मपर्व्वण्युञ्छवृत्त्युपाख्याने द्विषष्ट्यधिकत्रिशतोऽध्यायः ॥ ३६२ ॥
॥ भीष्म उवाच ॥ स पन्नगपतिस्तत्र प्रययौ ब्राह्मणं प्रति । तमेव मनसा ध्यायन् कार्य्यवत्तां विचारयन् ।
तमतिक्रम्य नागेन्द्रो मतिमान् स नरेश्वरः । प्रोवाच मधुरं वाक्यं प्रकृत्या धर्म्मवत्सलः । १२८८५
भो भोः क्षाम्याभिभाषे त्वं न रोषं कर्त्तुमर्हसि । इह त्वमभिसम्प्राप्तः कस्यार्थे किम्प्रयोजनं ।
आभिमुख्यादतिक्रम्य स्नेहात् पृच्छामि ते द्विज । विविक्ते गोमतीतीरे कं वा त्वं पर्य्युपाससे ।
॥ ब्राह्मण उवाच ॥ धर्म्मारण्यं हि मां विद्धि नागं द्रष्टुमिहागतं । पद्मनाभं द्विजश्रेष्ठं तत्र मे कार्य्यमाहितं ।
तस्य चाहमसान्निध्यं श्रुतवानस्मि तं गतं । स्वजनं तम्प्रतीक्षामि पर्ज्जन्यमिव कर्षकः ।
तस्य चाक्लिश्यकरणं स्वस्तिकारसमाहितं । आवर्त्तयामि तद्ब्रह्म योगयुक्तो निरामयः । १२८९०
॥ नागउवाच ॥ अहो कल्याणवृत्तस्त्वं साधुःसज्जनवत्सलः । अवाच्यस्त्वं महाभाग परं स्नेहेन पश्यसि ।
अहं स नागो विप्रर्षे यथा मां विन्दते भवान् । आज्ञापय यथा स्वैरं किं करोमि प्रियन्तव ।
भवन्तं स्वजनादस्मि संप्राप्तं श्रुतवानहं । अतस्त्वां स्वयमेवाहं द्रष्टुमभ्यागतो द्विज ।
सम्प्राप्तश्च भवानद्य कृतार्थः प्रतियास्यति । विस्रब्धो मां द्विजश्रेष्ठ विषये योक्तुमर्हसि ।
वयं हि भवता सर्व्वे गुणक्रीता विशेषतः । यस्त्वमात्महितं त्यक्त्वा मामेवेहानुरुध्यसे । १२८९५
॥ ब्राह्मण उवाच ॥ आगतोऽहं महाभाग तव दर्शनलालसः । कश्चिदर्थमनर्थज्ञः प्रष्टुकामो भुजङ्गम ।
अहमात्मानमात्मस्थो मार्गमाणोत्मनो गतिं । वासार्थिनं महाप्राज्ञ चलचित्तमुपास्मि ह ।
प्रकाशितस्त्वं स्वगुणैर्यशोगर्भगभस्तिभिः । शशाङ्ककरसंस्पर्शैर्हृद्यैरात्मप्रकाशितैः ।
तस्य मे प्रश्नमुत्पन्नं छिन्धि त्वमनिलाशन । पश्चात् कार्य्यं वदिष्यामि श्रोतुमर्हति तद्भवान् ।
इति श्रीमहाभारते शान्तिपर्व्वणि मोक्षधर्म्मपर्व्वण्युञ्छवृत्त्युपाख्याने त्रिषष्ट्यधिकत्रिशतोऽध्यायः ॥ ३६३ ॥
॥ ब्राह्मण उवाच ॥ विवस्वतो गच्छति पर्य्ययेन वोढुं भवांस्तं रथमेकचक्रं । आश्चर्य्यभूतं यदि तत्र किञ्चिद्दृष्टं त्वया शंसितु
मर्हसि त्वं । १२९००
॥ नाग उवाच ॥ आश्चर्य्याणामनेकानां प्रतिष्ठा भगवान् रविः । यतो भूताः प्रवर्त्तन्ते सर्व्वे त्रैलोक्यसम्मताः ।
यस्य रश्मिसहस्रेषु शाखास्विव विहङ्गमाः । वसन्त्याश्रित्य मुनयः संसिद्धा दैवतैः सह ।
यतो वायुर्व्विनिःसृत्य सूर्य्यरश्म्याश्रितो महान् । विजृम्भत्यम्बरे तत्र किमाश्चर्य्यमतः परं ।
विभज्य तन्तु विप्रर्षे प्रजानां हितकाम्यया । तोयं सृजति वर्षासु किमाश्चर्य्यमतः परं ।
यस्य मण्डलमध्यस्थो महात्मा परमत्विषा । दीप्तः समीक्षते लोकान् किमाश्चर्य्यमतः परं । १२९०५
शुक्रो नामासितः पादो यस्य वारिधरोऽम्बरे । तोयं सृजति वर्षासु किमाश्चर्य्यमतः परं ।
योऽष्टमासांस्तु शुचिना किरणेनोचितं पयः । प्रत्यादत्ते पुनः काले किमाश्चर्य्यमतः परं ।
यस्य तेजोविशेषेषु स्वयमात्मा प्रतिष्ठितः । यतो बीजं मही चेयं धार्य्यते सचराचरा ।
यत्र देवो महाबाहुः शाश्वतः पुरुषोत्तमः । अनादिनिधनो विप्र किमाश्चर्य्यमतः परं ।